

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В СУЧАСНОМУ ВНЗ I–II РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти ставить вимоги до рівня освіченості студентів та гарантує досягнення цього рівня. Викладач – філолог забезпечує знання української мови через змістові лінії: мовленнєву, лінгвістичну, соціокультурну та діяльнісну.

Сьогодні надзвичайно зростає інтерес до вивчення української культури, державної мови, удосконалення шляхів мовленнєвої діяльності, читацької культури.

Досягнення успіху в щоденних життєвих справах та у професійному спілкуванні відбувається завдяки гармонійним гуманним стосункам і високому рівневі культури спілкування.

Крім того, зростають професійні та науково-професійні зв'язки з зарубіжними спеціалістами, необхідність безпосереднього обміну інформацією.

У сучасному ВНЗ I – II рівнів акредитації навчаються студенти, які не є громадянами України і не вивчали української, ті, що нещодавно переїхали в Україну і мають початковий рівень володіння мовою. Тому, питання вивчення української як іноземної є актуальним як для деяких студентів так і для окремих груп.

Програмна підготовка з української мови охоплює різні види роботи з мовою, наприклад: ознайомлення з текстом, оглядове читання, пошукове читання, аналізуюча та перекладацька робота, скорочення тексту, складання плану, короткого повідомлення, діалогу, реферування, підготовка оглядової доповіді за темами, рекомендованими програмою навчального закладу.

Сьогодні українська мова як іноземна являє собою синтез таких трьох шкільних дисциплін у сучасному розумінні: читання, мова та література. Метою вивчення курсу є: навчити студентів швидко та вдумливо читати, грамотно писати, дати їм поняття про історію розвитку української мови, ознайомити з історією української культури та літератури.

Методика викладання української як іноземної має опиратися на знання граматики інших мов, зокрема російської, польської, латинської.

Найважливіші граматичні терміни студенти повинні знати, наприклад: по-українськи та по-латині.

Для вдосконалення техніки читання, практичного пізнання літературної мови та ознайомлення з найкращими зразками україномовного письменства може служити хрестоматія з української літератури. З хрестоматії викладач може вибрати уривок з літературних творів, критичні замітки, коментарі, а також граматичний додаток для полегшення роботи із текстом.

Засвоєння мовного матеріалу і досягнення певних ступенів професіоналізму в опануванні українською мовою відбуваються значно успішніше, як що навчальний процес проходить на збільшеному інтелектуально-емоційному рівні, зокрема, коли перед студентами ставляться певні комунікативні, розумові або професійні завдання.

Така навчальна робота дозволить здійснити відбір найбільш здібних студентів і стимулювати у них інтерес до використання україномовної літератури у професійній сфері.

Очікування певних результатів цільової підготовки студентів, що вивчають українську як початківці, формує певні завдання щодо методики та форм навчання таких студентів.

Необхідними навичками для удосконалення мовної підготовки є уміння читати, конспектувати, працювати з довідниковими посібниками українською мовою; виконувати переклади своїх висновків, формулювань; повідомляти українською про виконану роботу, її результати та висновки.

Формами контролю можуть виступати співбесіда за темами курсу, огляд, письмовий реферат, виступ з доповіддю або повідомленням, їх обговорення.

Отже, належний рівень комунікативних умінь і навичок випускника ВНЗ І–ІІ рівнів акредитації є передумовою формування всебічно розвинутої особистості, яка активно бере участь у всіх сферах суспільного життя. Саме цій меті і підпорядкована система вправ і завдань з розвитку зв'язного мовлення для студентів, що починають вивчати українську у профільному навчальному закладі.